

[Honoré]

nelle rammer, ligesom disses repræsentanter inden for deres virksomhed kan have kontakter og møder indbyrdes og udveksle information.«

Jeg er ikke selv i stand til at konstatere rigtigheden af denne påstand om, at disse tekster skulle være blevet udeladt. Jeg ved heller ikke, om ministeren er i stand dertil. Derimod er der mange vidnesbyrd om, at de religiøse rettigheder i flere lande enten krænktes groft eller også er meget stærkt beskåret. Som et af mange eksempler kan man nævne et af vidnerne under Sakharovhøringen i 1975. Fire vidner udtalte sig om de religiøse forhold. Et af vidnerne fortalte, at § 17 i lov om religiøse samfund af 1929 forbyder religiøse samfund at organisere specielle bønne-møder for børn, unge mennesker og kvinder. Heller ikke må der organiseres kredse, grupper, bibelafdelinger for boglige studier, sykkredse eller religionsundervisning o. lign.

Det vil altså sige, at religiøs undervisning er der ingen mulighed for. Børn må ikke opdrages religiøst. For organisering af ulovlig religiøs tjeneste idømmes en pengemulkt på op til 50 rubler samt fortabelse af friheden i indtil 5 år. Dette ifølge en anordning, der skulle være trådt i kraft i marts 1968. Det pågældende vidne under høringen nævner, hvorledes en masse meget dårligt stillede mennesker, pensionister, er blevet idømt store pengebøder.

Ifølge artikel nr. 52 i kriminalloven om ægteskab og familie skal forældre opdrage deres børn i den kommunistiske moralkodeks' ånd. På basis af denne lov fratages de troende forældreretten over deres børn, og børnene tages fra dem af retten. Det er samme vidne, Gerhard Hamm, der nævner dette. Det findes der utallige eksempler på.

Kilder til vor vidne om udviklingen af menneskerettighederne i de senere år er på dansk bl. a. Danizdat udgivet af Sakharovhøringens komité, »Martyrernes røst« udgivet af Kristen Mission til den kommunistiske Verden og organisationen Dansk Europa Mission, hvis leder, H. K. Neerskov, har udgivet bogen »Sovjet i dag – religionsfrihed?«, som vistnok skulle være uddelt til folketingets medlemmer for nogle måneder siden, og dertil kommer forskellige avisnotits.

Således er jeg faldet over en avisnotits den 22. marts i Kristeligt Dagblad. Ifølge denne

notits fortæller Nadesjda Vins, gift med den sovjetiske baptistleder, Georgij Vins, hvis seneste straf var på 10 års arbejdslejr, at hendes søn Peter på ny er arresteret og truet med 2 års fængsel. Det menes, at den egentlige årsag til arrestationen er Peter Vins' medlemskab af Helsingforsgruppen i Ukraine, en gruppe, der overvåger, at menneskerettigheder overholdes i Sovjet. Altså: både hendes mand og hendes søn er nu fængslet, og manden er på arbejdslejr, selv om hans helbred er meget dårligt.

I samme blad kan vi læse, at en 83-årig leder af de sovjetiske Syvende Dags Adventister, Vladimir Sjtjelkov, er blevet arresteret i Tasjkent. Han har tidligere tilbragt i alt 26 år i arbejdslejre og fængsler på grund af sin religiøse virksomhed. De sidste 10 år har han konstant måttet gemme sig for politiet.

Der kunne nævnes en masse andre eksempler, og jeg har blade dernede, bl. a. de pågældende publikationer, hvor man kunne fremdrage disse eksempler. De er legio.

Men slående er det, at der ikke synes at være nogen aftagen i forfølgelsen af religiøse grupper. Af Kristeligt Dagblads notits den 22. marts 1978 fremgår det, at en såkaldt »Den kristne komité til beskyttelse af troendes rettigheder« hævder, at trykket mod de religiøse grupper i Sovjet er øget efter afslutningen på Beogradkonferencen.

Tiden har ikke tilladt mig at komme ind på en mængde andre problemer, politiske og ideologiske, afvigere, misbrug af psykiatri, nægtelse af udrejsetilladelse, de nationale minoriteters problemer; måske er der andre, der vil fremdrage dette. Men hvis man skal forsøge at konkludere, så mener jeg, at folketinget og regeringen må notere sig den anden internationale Sakharovhørings konklusion:

»Stillet over for nye og beklagelige kendsgerninger om situationen i Østeuropa og Sovjetunionen kan den anden internationale Sakharovhøring i Rom ikke længere tvivle om, at krænkelse af menneskerettighederne i disse lande finder sted i modstrid med de internationale aftaler, som for nylig er blevet indgået af de pågældende lande.«

Denne indsigt må ikke af os politikere omtales i rent teknisk-neutrale, relativiserende udtryk, som ministeren synes at være tilbøjelig til. Denne indsigt må ikke forties i forholdet mellem staterne. Den må heller ikke mis-